

Aleksandra Płonka, Tomasz Wojewodzie

Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

WPLYW ZMIAN STAWEK PODATKU OD NIERUCHOMOŚCI NA DOCHODY I WYDATKI GMIN WOJEWÓDZTWA MAŁOPOLSKIEGO

THE IMPACT OF PROPERTY TAX RATES ON INCOMES AND EXPENDITURE OF THE MALOPOLSKA PROVINCE COMMUNES

Słowa kluczowe: podatek od nieruchomości, dochody gmin, województwo małopolskie

Key words: property tax, communes' incomes, Malopolska province

Synopsis. Przedstawiono politykę gmin województwa małopolskiego w zakresie uchwalania stawek podatków od nieruchomości w latach 2003-2007. Podjęto również próbę poszukiwania zależności pomiędzy przychylnością podatkową gmin dla przedsiębiorców, a liczbą podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON, wysokością dochodów gmin z tytułu podatku od nieruchomości oraz wysokością wydatków inwestycyjnych.

Wprowadzenie

Problematyka racjonalnego i efektywnego gospodarowania finansami jednostek samorządu terytorialnego jest jednym z najistotniejszych zagadnień dotyczących ich funkcjonowania. Złożoność systemu finansowego, wpływ zasobów lokalnych na wszystkie przejawy działania samorządów oraz dostrzeganie przez władze publiczne ekonomicznych i społecznych aspektów swej aktywności i przedsiębiorczości, stwarzają przesłanki ku odpowiedzialnemu gospodarowaniu przez władze terytorialne środkami publicznymi będącymi w ich dyspozycji.

Kluczowym warunkiem prawidłowej realizacji nałożonych na gminy przez ustawodawcę¹ zadań jest właściwe zarządzanie finansami. Od jakości tego procesu zależy wynik gospodarowania posiadanymi zasobami w określonych warunkach. Środki finansowe będące w posiadaniu samorządów mogą być przez nie różnie wykorzystywane. Jak wskazuje praktyka, gminy posiadające takie same zasoby oraz działające w zbliżonych warunkach ekonomicznych mogą uzyskiwać odmienne wyniki. Niezbędnym więc warunkiem realizacji zadań jednostek samorządowych jest racjonalne i odpowiedzialne zarządzanie finansami, oparte na współczesnej wiedzy z tego obszaru [Kozuch 2005].

Poziom i zakres świadczonych usług jest ściśle związany z możliwościami finansowymi jednostki publicznej. Kryzys ekonomiczny, przekładający się także na kryzys finansów publicznych sprawia, że samorządy lokalne odczuwają deficyt środków służących zaspokojeniu stale rosnących potrzeb społeczeństwa. W sytuacji ograniczonych środków budżetowych, gminy mają do dyspozycji instrumenty wspomagające skuteczność i racjonalność podejmowanych działań, a także związane z lokalnymi uwarunkowaniami metody pozyskiwania dodatkowych źródeł dochodów. Wybór optymalnego rozwiązania musi być jednak poprzedzony badaniami i dokonany w oparciu o szczegółową analizę pozytywnych i negatywnych skutków wszystkich możliwych rozwiązań [Zaremba 2006].

Uwagi metodyczne

Celem opracowania była ocena zmian w polityce podatkowej gmin województwa małopolskiego w zakresie uchwalanych stawek podatków od nieruchomości. Przedmiotem obserwacji w latach 2003-2007 były stawki podatku od nieruchomości w zakresie podatku:

x_1 – od budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,

x_2 – od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,

x_3 – od budynków mieszkalnych,

x_4 – od pozostałych budynków, np. szopy, garaże,

x_5 – od pozostałych gruntów.

¹ Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. Nr 16, poz. 95 z późn. zm.).

Wymienione kategorie nie wyczerpują w pełni kategorii nieruchomości objętych podatkiem, jednakże znaczenie pozostałych ma charakter marginalny dla zdecydowanej większości gmin.

Ocena polityki gmin w zakresie podatku od nieruchomości została dokonana w oparciu o wskaźnik przychylności podatkowej gmin (WPPG) [Płonka 2008]. W budowie tego wskaźnika wykorzystano metodę unitaryzacji zerowanej [Kukuła 2000], traktując uchwalone na dany rok stawki podatku od nieruchomości jako destymulanty, tzn. im wyższa stawka podatku, tym niższa wartość wskaźnika przychylności podatkowej. Zważywszy na fakt, iż dopuszczalna prawem rozpiętość wysokości stawek w poszczególnych kategoriach podatku jest różna, poddano je normalizacji przy pomocy odpowiedniej formuły matematycznej dla destymulant (1):

$$Z_{ij} = \frac{x_{i \max} - x_{ij}}{x_{i \max}} \quad (1)$$

gdzie:

$x_{i \max}$ – górna stawka dla i -tej kategorii podatku od nieruchomości wynikająca z obwieszczenia Ministra Finansów w analizowanym roku,

x_{ij} – stawka podatku w kategorii i przyjęta w drodze uchwały przez radę gminy j .

Otrzymane w ten sposób zmienne Z_{ij} przyjęły wartości z przedziału $[0,1]$. Obiekt o najkorzystniejszej wartości badanej zmiennej (gmina w której wysokość stawki podatku dla i -tej kategorii podatku uchwalono na poziomie 0 zł) otrzymał wartość 1, natomiast wartość Z_{ij} równą „0”, otrzymała gmina, która w drodze uchwały przyjęła stawkę podatku dla i -tej kategorii nieruchomości równą górnej (maksymalnej) wysokości wynikającej z obwieszczenia Ministra Finansów. Wartość wskaźników przychylności podatkowej dla każdej z badanych gmin uzyskano wykorzystując średnią arytmetyczną opisujących ją znormalizowanych cech.

Obliczone w ten sposób wskaźniki przychylności podatkowej posłużyły do poszukiwania zależności (korelacji) pomiędzy polityką podatkową gmin a wysokością dochodów uzyskiwanych z podatku od nieruchomości. Podjęto również próbę określenia wpływu zmian stawek podatku na zmianę dochodów podatkowych z tego tytułu.

Znaczenie podatków lokalnych w budżetach gmin

Fundamentem systemu finansów lokalnych jest posiadanie dochodów. Dochody są niezbędnym warunkiem sprawnego wykonywania przez gminy powierzonych im obowiązków oraz decydują o stopniu skuteczności działania władz lokalnych. Poprawnie skonstruowany system dochodów samorządowych powinien zapewnić jednostkom możliwość sfinansowania wydatków niezbędnych do realizacji ich zadań, a także promować samodzielność w tworzeniu i wykorzystywaniu źródeł dochodów znajdujących się na terenie danej gminy.

Podstawowe znaczenie dla samodzielności i samowystarczalności finansowej samorządów lokalnych mają dochody własne gmin. Przesądzają one o stopniu i zakresie niezależności finansowej władz lokalnych od decyzji administracji rządowej oraz promują swobodę w tworzeniu i wykorzystywaniu źródeł dochodów [Wojewodziec, Płonka 2008]. Wśród dochodów własnych gmin szczególną rolę odgrywają podatki samorządowe i opłaty lokalne, w stosunku do których gminy w Polsce mają władztwo podatkowe. Przejawia się ono w możliwości konstruowania podatków i ich stanowienia oraz podejmowania decyzji dotyczących wymiaru poboru, jak również stosowania ulg i umorzeń [Karlíkowska, Koperkiewicz-Mordel 2004]. Władztwo podatkowe radnych w zakresie podatków lokalnych daje gminom możliwość aktywnego oddziaływania na podmioty lokalne w granicach określonych przez prawo.

Istotne znaczenie dla dochodów z podatku od nieruchomości ma wybór przez władze gminy właściwego poziomu stawek podatkowych. Uchwalenie stawek na najwyższym, określonym przez ustawodawcę pułapie może spowodować w krótkim okresie czasu wzrost dochodów budżetowych, ale jednocześnie należy się liczyć z konsekwencjami przeniesienia działalności przez część przedsiębiorców na tereny innych gmin lub brakiem napływu nowych inwestorów. Przyjęcie natomiast niskich stawek tego podatku, może pociągnąć za sobą przejściowy spadek dochodów budżetu danej gminy i uniemożliwić jej wywiązywanie się z nałożonych na nią obowiązków [Marciniuk-Kluska 2008].

Autonomiczny charakter (dochód własny) oraz znacznie mniejsze reagowanie na cykle koniunkturalne (bardziej stabilna baza podatkowa) czyni opodatkowanie majątkowe nieruchomości stabilizatorem budżetów samorządowych. Ponadto, korzystanie z mechanizmu finansowania realizowanych przedsięwzięć wpływami z podatku od nieruchomości zwiększa zainteresowanie wydatkowaniem tych środków przez władze lokalne. Owa przejrzystość finansowa jest jednocześnie

przyczyną niepopularności tego podatku (który w sposób bezpośredni dotyczy mieszkańców – potencjalnych wyborców) w kręgach politycznych, gdyż wymusza na samorządowcach większą odpowiedzialność przed mieszkańcami za wydatkowane środki pieniężne [Wołowicz 2005].

Poziom dochodów gmin zarówno w Polsce, jak i w województwie małopolskim systematycznie wzrasta. W latach 2003-2007 odnotowano wzrost dochodów gmin w kraju średnio o ok. 64%, przy jednoczesnym wzroście dochodów własnych o 82%. Przyczyny owej tendencji wzrostowej należy upatrywać przede wszystkim w efektach obecnie występującego rozwoju gospodarczego oraz wzrostu dochodów ludności, co znajduje odzwierciedlenie również w wysokości wpływów do budżetów gminnych z tytułu udziałów gmin w podatkach dochodowych. W analizowanym okresie nastąpił także wzrost dochodów gmin z tytułu podatków samorządowych: wpływy z podatku od nieruchomości wzrosły o 25,5%, podczas gdy z podatku rolnego niewiele ponad 6,0%. Tendencje te zaobserwowano również w skali województwa małopolskiego, gdzie wzrost dochodów własnych gmin w badanym okresie wyniósł 90,6%, przy czym dynamika wpływów z podatku od nieruchomości kształtowała się na poziomie 19,1%, natomiast podatku rolnego – 7,9%.

Przyczyn wzrostu dochodów gmin z tytułu podatku od nieruchomości można upatrywać w co najmniej kilku przesłankach:

- wzrost bazy podatkowej (np. powierzchni budynków objętych tym podatkiem),
- wzrost stawek podatku,
- zmniejszeniu skali ulg, zwolnień, odroczeń i umorzeń,
- sprawniejszym egzekwowaniu podatków.

Bardzo trudnym jest – przy pomocy dostępnej obecnie bazy statystycznej i publikowanych w dziennikach urzędowych aktach prawa miejscowego – jednoznacznie określić wpływ zmiany stawek podatkowych na dochody gmin, dlatego główny nacisk opracowania położono na opis skali obserwowanych zjawisk.

Wobec znacznego wzrostu dochodów ogółem gmin znaczenie dochodów z podatku od nieruchomości w budżetach lokalnych istotnie się zmniejsza. W 2003 roku udział dochodów gmin z podatku od nieruchomości w dochodach ogółem wynosił 22,2%, podczas gdy cztery lata później już tylko 12,2%. W skali województwa małopolskiego w tym samym okresie nastąpił spadek udziału tej kategorii w dochodach ogółem z 20,0 do 10,2%. W dalszym ciągu, zarówno w skali kraju jak i w skali województwa, obserwuje się większy przeciętny udział dochodów gmin z tytułu podatku od nieruchomości w gminach miejsko-wiejskich niż w pozostałych kategoriach gmin (Polska 14,5%, województwo małopolskie 12,7%).

Pomimo coraz większej ostrożności w zakresie obniżania górnych stawek podatkowych, rady gmin niechętnie stosują maksymalne stawki podatku od budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, mimo tego, iż jest to najważniejsze źródło dochodów w zakresie podatku od nieruchomości. Można przypuszczać, że powodem takiego zachowania władz samorządowych jest chęć przyciągnięcia nowych inwestorów na teren danej gminy, chęć wspierania istniejącej już działalności gospodarczej czy uleganie lokalnym grupom nacisku.

Zmiany polityki podatkowej w stosunku do przedsiębiorców zaobserwowano w przypadku stawek podatku od gruntów wykorzystywanych w działalności gospodarczej, gdzie częściej uchwalane były stawki maksymalne (16 gmin w 2003 r. i 8 gmin w 2007 r.). Jak pokazują wyniki badań Płonki i Wojewodzica [2008] ponad 90% gmin w 2003 r. tylko nieznacznie obniżyło stawkę podatku w tej kategorii, pobierając ją w wysokości nie mniejszej niż 90% stawki maksymalnej, tj. >0,55 zł/m². Cztery lata później już ponad 70% gmin obniżało stawkę podatku od gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej o ponad 10%, pobierając stawki niższe niż 0,62 zł za m² powierzchni. Do jednostek obniżających stawki podatku tej kategorii o ponad połowę stawki maksymalnej należały w 2003 r. Czchów i Ryglice, jednak zrezygnowały z tej strategii, a w ich miejsce w 2007 r. podobne rozwiązania przyjęły gminy: Jabłonka, Laskowa, Ochotnica Dolna, Radłów, Rzepiennik Strzyżewski, Szerzyny oraz Wietrzychowice.

Ze względu na wysokość stawek podatku od budynków mieszkalnych można jedynie zaobserwować wzrost udziału (o ok. 10 punktów procentowych) gmin stosujących stawki z przedziału 70-90% stawki górnej. W kategorii podatku od pozostałych gruntów zdecydowana większość jednostek samorządu terytorialnego (ok. 140 gmin) rezygnuje ze znacznej części należnych im środków finansowych, obniżając stawki o ponad połowę.

Wysokie stawki podatków od nieruchomości mogą w równym stopniu wynikać z wysokiej oceny zdolności płatniczej potencjalnych płatników podatku, jak również z chęci pozyskania przez gminę wyższych dochodów w związku z planowanymi inwestycjami lub trudnościami w spłacie

Tabela 1. Struktura gmin województwa małopolskiego w zależności od wysokości stawek podatku od nieruchomości w 2007 r.

Wyszczególnienie	Odsetek gmin [%] stosujących stawki z przedziału				
	100,0	90,0-99,9	70,0-89,9	50,1-69,9	≤50
	stawki górnej*				
Od budynków:					
– mieszkalnych	2,7	15,9	42,3	24,2	14,8
– związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej	0,5	15,4	54,9	28,0	1,1
– pozostałych	2,7	10,4	12,6	46,2	28,0
Od gruntów:					
– związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej	4,4	22,0	49,5	20,3	3,8
– pozostałych	2,2	2,2	4,9	13,2	77,5

* stawki górne wynikają z zapisów ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, publikowane są w obwieszczeniach Ministra Finansów w Monitorze Polskim.

Źródło: badania własne.

zobowiązań. Średnia wysokość dochodów gmin z tytułu podatku od nieruchomości w przeliczeniu na jednego mieszkańca (Dn) wynosiła w 2007 r. dla województwa małopolskiego 266,3 zł. Wśród gmin o ponad przeciętnych dochodach *per capita* przeważały jednostki, których przychyłność podatkowa oceniona została jako niska. Stwierdzono tylko nieistotną ujemną zależność pomiędzy przychyłnością podatkową gmin, a wysokością dochodów z tytułu podatku od nieruchomości (współczynnik korelacji równy $-0,37$).

Na podstawie przeprowadzonych analiz zauważono, iż z roku na rok wzrasta aktywność inwestycyjna gmin. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem zwiększył się z poziomu 16,3% w 2003 roku do 20,2% w 2007. Wśród gmin o ponad przeciętnej wartości tego wskaźnika dominowały jednostki o WPPG z przedziału 0,1-0,3. Również w tym przypadku nie stwierdzono zależności korelacyjnej – współczynnik korelacji równy $(-0,21)$.

Powszechnie uważa się, iż niższe stawki podatków lokalnych wpływają na zwiększenie aktywności gospodarczej potencjalnych przedsiębiorców. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w skali województwa małopolskiego zwiększyła się z 287,8 tys. w 2003 r. do 293,8 tys. w roku 2007, co w związku ze wzrostem liczby osób w wieku produkcyjnym doprowadziło do niewielkiego zmniejszenia wskaźnika przedsiębiorczości (P) z 13,3 do 13,2 podmiotów na 100 osób w wieku produkcyjnym. Przeprowadzone obliczenia pozwoliły stwierdzić, iż istnieje tylko niewielka ujemna zależność pomiędzy przychyłnością podatkową gmin a liczbą zarejestrowanych na ich terenie podmiotów gospodarczych (współczynnik korelacji równy $-0,47$). Wskazywać to może pośrednio, iż niskie stawki podatków od nieruchomości mogą być wynikiem niskiej aktywności gospodarczej na terenie gminy, próbą pozyskania potencjalnych przedsiębiorców lub pomocą dla już funkcjonujących przedsiębiorstw.

W okresie 2003-2007 ponad 95% gmin odnotowało wzrost dochodów z tytułu podatku od nieruchomości. Wzrost dochodów następował zarówno w przypadku gmin zwiększających, jak i zmniejszających obciążenia dla właścicieli nieruchomości. Spadek dochodów z tytułu podatku od nieruchomości odnotowano w budżetach dziewięciu jednostek terytorialnych. Gminy Bukowno i Chrzanów należy uznać za gminy zamożne, gdyż wysokość dochodów własnych *per capita* w tych jednostkach terytorialnych przekracza dwukrotność średniej tego wskaźnika dla gmin w całym województwie. Zmniejszenie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości było stosunkowo niewielkie i nie przekroczyło 1% wartości dochodów tej kategorii w 2003 r. Niewielki spadek dochodów z przedmiotowej kategorii podatków odnotowały również gminy: Lipinki, Raclawice i Radgoszcz, przy czym jednostki te należy uznać za mniej zasobne, gdyż ich dochody własne *per capita* w 2007 r. wynosiły odpowiednio 500, 515 oraz 387 zł. W przypadku: Chrzanowa, Bukowna i Lipinek można postawić tezę, iż główną przyczyną zmniejszenia wpływów z tytułu podatku od nieruchomości jest kurczenie się bazy podatkowej – powierzchni gruntów i budynków stanowiącej podstawę

Tabela 2. Podział gmin województwa małopolskiego w zależności od wysokości WPPG i wybranych wskaźników ekonomicznych* w 2007 r.

Przychylność podatkowa gmin (WPPG)		Dochody z tytułu podatku od nieruchomości <i>per capita</i> (<i>Dn</i>)		Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (<i>Wi</i>)		Liczba podmiotów gospodarczych według REGON na 100 osób w wieku produkcyjnym (<i>P</i>)	
		<i>Dn</i> > <i>Dn</i> śr.	<i>Dn</i> ≤ <i>Dn</i> śr.	<i>Wi</i> > <i>Wi</i> śr.	<i>Wi</i> ≤ <i>Wi</i> śr.	<i>P</i> > <i>P</i> śr.	≤ <i>P</i> śr.
		liczba gmin					
Bardzo wysoka WPPG≥0,5	19	0	19	4	15	0	19
Wysoka 0,5>WPPG≥0,3	98	18	80	10	88	23	75
Niska 0,3>WPPG≥0,1	60	23	37	18	42	21	39
Bardzo niska WPPG<0,1	5	1	4	3	2	1	4
Razem	182	42	140	35	147	45	137

**Dn* ś, *Wi* śr., *P*śr. – średnie wartości badanych wskaźników dla gmin w województwie małopolskim.
Źródło: badania własne.

obliczania podatku w poszczególnych kategoriach – gdyż wskaźnik przychylności podatkowej w tych gminach uległ niewielkim zmianom odpowiednio o (-0,046); 0,087; (-0,004).

Brak jest natomiast wyraźnych tendencji w zakresie wpływu polityki podatkowej na zwiększenie udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem i liczbę podmiotów gospodarczych w gminie. W 2007 r. wyższy udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem w stosunku do 2003 r. odnotowało 46% gmin, natomiast większą liczbę zarejestrowanych w REGON podmiotów gospodarczych stwierdzono w przypadku 45% gmin (tab. 3). Próba poszukiwania zależności pomiędzy zmianami w polityce podatkowej w zakresie podatku od nieruchomości, a polityką inwestycyjną i rozwojem przedsiębiorczości jest bardzo utrudniona ze względu na złożoność czynników determinujących podejmowanie przez przedsiębiorców decyzji w tym zakresie. Jak wskazują wyniki przeprowadzonych obserwacji zmiany w przychylności podatkowej równie często powodowały wzrost, jak i spadek omawianych wskaźników.

Zmiany obserwowanych parametrów: wysokości dochodów z tytułu podatku od nieruchomości, udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem oraz liczby podmiotów gospodarczych nie wykazały żadnego powiązania ze zmianami w przychylności podatkowej gmin. Współ-

Tabela 3. Podział gmin województwa małopolskiego w zależności od zmian w przychylności podatkowej i ich potencjalnych skutków (2003-2007)

Zmiana przychylności podatkowej gmin (WPPG)	Udział gmin [%], w których					
	zmiana dochodów z tytułu podatku od nieruchomości (ΔDn)		zmiana udziałów wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (ΔWi)		zmiana wskaźnika przedsiębiorczości (ΔP)	
	$\Delta Dn > 0$	$\Delta Dn \leq 0$	$\Delta Wi > 0$	$\Delta Wi \leq 0$	$\Delta P > 0$	$\Delta P \leq 0$
Znaczny wzrost $\Delta WPPG \geq 0,1$	12	3	5	10	7	8
Niewielki wzrost $0,1 > \Delta WPPG \geq 0,0$	66	2	35	32	30	37
Niewielki spadek $0,0 > \Delta WPPG \geq 0,1$	73	4	34	45	36	43
Znaczny spadek $\Delta WPPG < -0,1$	22	0	10	11	9	12
Razem	173	9	84	98	82	100

Źródło: badania własne.

czynniki korelacji pomiędzy $\Delta WPPG$, a zmianami badanych parametrów w okresie 2003-2007 kształtowały się odpowiednio: w stosunku do względnej zmiany wysokości dochodów z tytułu podatku od nieruchomości (ΔD_n) -0,08; w stosunku do zmiany udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem (ΔW_i) 0,02; w stosunku do zmiany liczby zarejestrowanych na terenie gminy podmiotów gospodarczych (ΔP) 0,02.

Podsumowanie

Kreowanie aktywnej polityki podatkowej jest niełatwym zadaniem, z którym muszą się zmierzyć samorządy gminne. Ciężko jest bowiem określić optymalny poziom obciążeń podatkowych tak, aby nie ingerując nadmiernie w budżety społeczności lokalnej i budżety przedsiębiorców wprowadzić gminę na ścieżkę trwałego i zrównoważonego rozwoju. Bardzo trudno jest także jednoznacznie wskazać motywy jakimi kierują się organy stanowiące samorządów gminnych uchwalając stawki podatku od nieruchomości – w praktyce należałoby je rozpatrywać w każdej gminie osobno, ze względu na złożoność tego zjawiska.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, iż obniżanie przez władze gminne wysokości stawek podatków od nieruchomości nie wpływa na wysokość udziału wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem gmin, jak i nie powoduje zwiększenia aktywności gospodarczej potencjalnych przedsiębiorców. Natomiast obniżanie poziomu stawek wynikających z obwieszczeń Ministra Finansów pozbawia gminy części dochodów. Należy zatem przypuszczać, iż dążenie przez samorządy lokalne do zwiększania dochodów, a w szczególności wzrostu udziału dochodów własnych w ogólnej puli środków budżetowych, prowadzi do dalszego stopniowego zwiększania stawek podatków lokalnych. Pozyskane w ten sposób środki finansowe przyczyniać się będą do zwiększenia aktywności w staraniach o środki unijne, przy pozyskiwaniu których wymagany jest udział własny. Wzrost aktywności inwestycyjnej gmin jest z kolei niezbędny dla zapewnienia odpowiedniej infrastruktury technicznej i tworzenia dogodnych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, gdyż niskie stawki podatków lokalnych nie stanowią wystarczającego bodźca dla powstawania nowych przedsiębiorstw.

Literatura

- Karlikowska M., Koperkiewicz-Mordel K.** 2004: *Finanse i prawo finansowe samorządu terytorialnego*. ABC samorządu terytorialnego. Oficyna wydawnicza Branta, Bydgoszcz, 133.
- Kożuch A.** 2005: *Planowanie finansowe w gminie. Zarządzanie finansami lokalnymi*. Fundacja Współczesne Zarządzanie, Białystok, 8-11.
- Kukuła K.** 2000: *Metoda unitaryzacji zerowanej*. PWN, Warszawa, 92.
- Marciniuk-Kłuska A.** 2008: *Finansowanie rozwoju lokalnego. Zarządzanie finansami lokalnymi a rozwój obszarów wiejskich*. Towarzystwo Naukowe Współczesnego Zarządzania, Kraków, 143.
- Płonka A.** 2008: *Polityka podatkowa gmin województwa małopolskiego*. Maszynopis, praca magisterska wykonana w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie, 8.
- Wołowicz T.** 2005: *Kierunki reform systemu opodatkowania nieruchomości w Polsce*. *Samorząd Terytorialny*, nr 9, 47-48.
- Wojewodziec T., Płonka A.** 2008: *Polityka gmin województwa małopolskiego w zakresie podatku od nieruchomości*. *Zeszyty Naukowe*, nr 65, Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego, Warszawa, 201-208.
- Zaremba W.** 2006: *Rola samorządów lokalnych w budowie społeczeństwa informacyjnego*. Akademia Podlaska, Siedlce, 40-42.

Summary

The article presents the policy of the Malopolska province communes concerning approval of the property tax rates in the years 2003-2007. An attempt was made to seek the dependencies between the favourable tax regime for entrepreneurs used by the communes and the number of economic entities registered in the REGON system, the communes' income amount from property tax and the amount of investment expenditure. On the basis of conducted studies it was determined that decreasing property tax rates by the commune authorities does not lead to increased economic activities of potential entrepreneurs. Lowering the upper tax rates deprives communes of a part of their incomes. Therefore, it should be assumed that endeavours of the local self-governments to increase incomes, particularly greater share of own incomes in total budgetary means will lead to further gradual increase in local tax rates.

Adres do korespondencji:

mgr inż. Aleksandra Płonka, dr inż. Tomasz Wojewodziec
 Uniwersytet Rolniczy im. H. Kołłątaja w Krakowie, Katedra Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa
 Al. Mickiewicza 21, 31-120 Kraków
 tel. (0 12) 662 43 55
 e-mail: rrtwojew@cyf-kr.edu.pl, aleksandra.plonka@ar.krakow.pl